

[Statsministeren]

nen for næste NATO-møde og har heller ikke noget kendskab til, hvilke emner der bliver behandlet i communiquéteksten, eller hvordan communiquéteksten kommer til at se ud. Der foregår jo stadig en analyse og en vurdering i alle europæiske NATO-hovedstæder, og derfor kan jeg ikke svare på spørgsmålet nu, men regeringen kender jo betydningen af, at folketinget vedtager dagsordener, som er tilkendegivelser til regeringen om politiske påbud, som man, hvis det er relevant, skal respektere.

Regeringen vil naturligvis arbejde for tekster på kommende NATO-møder, som netop gør det nødvendigt for Danmark eller for den sags skyld alle lande i øvrigt at tage forbehold og da især fodnoter.

Vi har nu engang den opfattelse, at det er bedst, hvis vi opnår enighed i NATO-kredsen. Vi arbejder altså principielt for at undgå, at nogen skal tage fodnoter. Vi er ikke fodnotesamlere af lyst. Somme tider tager Danmark eller andre lande en fodnote af nødvendighed, men det er altid beklageligt, når det er nødvendigt. Regeringen vil helst undgå fodnoter, på samme måde som tidligere danske regeringer altid har arbejdet for at undgå at måtte tage forbehold.

Vi vil arbejde for og vi håber på størst mulig enighed inden for NATO-medlemskredsen; det tror vi har sin store betydning også nu, hvor nye forhandlinger er indledt mellem Øst og Vest i form af de genoptagne Genvedrøftelser mellem USA og Sovjetunionen. Skulle det blive nødvendigt for os at tage en fodnote, vil vi naturligvis tage den i overensstemmelse med folketingets tilkendegivelse, men det vil vi anse for at være en erkendelse af vort nederlag. Vi vil hellere arbejde for at få sådanne forbedringer i kommende tekster, at det netop ligger inden for mulighederne også efter vedtagelsen af dagsordenen i dag, at Danmark er i fællesskab med de andre.

Må jeg sige til hr. Lasse Budtz, at hvis det var første gang, vi i dag skulle stemme om denne dagsordenstekst, ville vi stemme imod, som vi gjorde den 26. marts 1985, men siden den sag fandt sin afgørelse den 26. marts 1985, har vi følt, at der ikke var nogen grund til den unødige demonstration, at vi også i dag stemte nej. Det er derfor, de fire grupper har tilkendegivet, at de vil undlade at stemme.

Jeg vil endelig blot sige til hr. Gert Petersen, at vi i regeringspartierne har den opfattelse, at man ikke skal falde for trangen til ved enhver mulig lejlighed – og da især ikke ved enhver umulig lejlighed – at tage afstand fra USAs holdninger, hvilket har sin forklaring i – og det er vores motiv – at USA er vor vigtigste allierede inden for forsvarssamarbejdet. Derfor mener vi også, det er rigtigt, at man ikke unødigt puster til den ild, som før eller siden kunne få båndene mellem USA og Vesteuropa til at brænde over. Vi har den grundlæggende opfattelse, at USAs engagement i Vesteuropas forsvar fortsat er en absolut nødvendighed. Ja, man kan endog sige, at USAs fortsatte lyst til og politiske mulighed for engagement i Vesteuropas forsvars- og sikkerhedsproblematik er en afgørende forudsætning for en række neutrale europæiske landes reelle sikkerhed.

(Kort bemærkning).

Gert Petersen (SF):

Hvad angår dette med de danske forbehold, fodnoter osv., blev jeg ikke helt klar over, hvad statsministeren mente, og derfor vil jeg nævne et eksempel. Jeg forstod, at forsvarsministeren under mødet i marts måned, selv om han var totalt uforberedt, alligevel gjorde et heroisk arbejde og fik ændret sætninger, ord og den slags. Det var regeringen meget tilfreds med, men det var vi andre jo ikke, og derfor må jeg stille følgende spørgsmål: hvis der igen bliver tale om en tekst svarende til den, der kom i communiquéet, som forsvarsministeren var med til at udarbejde, og hvor det altså var lykkedes at ændre enkelte ord, vil regeringen så klart tage afstand igennem en eksplicit fodnote, hvor man udtrykker Danmarks holdning? For uanset hvor mange ord den uforberedte forsvarsminister havde fået uændret, var det jo ikke Danmarks holdning, der kom til udtryk. Danmarks holdning – og det er nu yderligere understreget – er, at vi er imod selve stjernekrigsprojektet med forskning og hele molevitten. Altså: vil en tilsvarende tekst som den fra communiquéet i marts måned blive ledsaget af en dansk fodnote, efter at vi har vedtaget den dagsorden, vi vedtager i dag?

(Kort bemærkning).